

Verslag GWSW Leveranciersoverleg

Wanneer: dinsdag 11 oktober 2016, 12:00u-14:30u

Waar: ROVC, Galvanistraat 13, Ede

Naam	Organisatie	Mail
Aanwezig		
Frank Zwiers	Antea Group	frank.zwiers@anteagroup.com
Hendrik Kingma	Riodesk	info@riodesk.nl
Ernst van Zuilen	Sweco	ernst.vanzuilen@sweco.nl
Tim Leber	Koks	t.leber@koks.com
Alex van Brunshot	Moons Ingenieurs	alex@moons.nl
Jan-Maarten Verbree	Nelen & Schuurmans	janmaarten.verbree@nelen-schuurmans.nl
Frank Jan Uittenbogaart	DG Groep	fjuittenbogaart@dggroep.nl
Edith Jansen	InRio	e.jansen@inrio.nl
Edwin de Zeeuw	Vandervalk+degroot	edwindezeeuw@valkdegroot.nl
Aris Witteborg	Royal HaskoningDHV	aris.witteborg@rhdhv.com
Bram Calle	Inneautech	Bram.calle@inneautech.com
Katrin Boden	Inneautech	katrin@inneautech.com
Kees Kooij	Deltares	Kees.Kooij@deltares.nl
Vonhof, Marinus	GWSW projectteam	Marinus.Vonhof@sweco.nl
Matthe van Koetsveld	GWSW projectteam	van.koetsveld@telfort.nl
Hugo Gastkemper	Stichting RIONED	Hugo.gastkemper@rioned.org
Eric Oosterom	Stichting RIONED	Eric.oosterom@rioned.org
Lars Paardekooper	Twijnstra Gudde	lpa@tg.nl
Afwezig		
Iepe Soet	Antea Group	iepe.soet@anteagroup.com
Mariska van den Bovenkamp	Vandervalk+degroot	MariskavandenBovenkamp@valkdegroot.nl
Sebastiaan Kieft	M.J. Oomen	sebastiaank@mjoomen.nl
Lars van Sint Annaland	Royal HaskoningDHV	lars.van.sint.annaland@rhdhv.com
Peter Wonink	Roelofs	peter.wonink@rolsch.nl
Ronald Laverman	Rolsch	ronald.laverman@rolsch.nl
Almar van Kesteren	DataQuint	a.van.kesteren@gbiservices.nl
Erik Leeuwerink	Groenestein	el@gbor.nl

1. (12.00) Welkom, voorstelronde, toelichting doel

[Hugo Gastkemper]

Het Leveranciersoverleg komt voort uit de noodzakelijke samenwerking en de wederzijdse afhankelijkheid tussen Stichting RIONED en de leveranciers bij de introductie van de GWSW-standaard. RIONED wil open en transparant overleggen, signalen uit de markt ontvangen en leveranciers zo goed mogelijk informeren en bij ontwikkeling en beheer betrekken.

2. (12.15) Stand van zaken ontwikkeling GWSW

[Eric Oosterom]

Bondige presentatie over het ontwikkeltraject tot waar we met het GWSW nu staan: doel, techniek (semantisch model, OroX, RibX, linked data), modulaire opbouw, ontsluiting via de semantische server, afstemming met andere domeinen, ontwikkelplanning, verkenning/roadmap centrale ontsluiting. De sheets worden bijgevoegd. [Actie Eric]

In reactie op de presentatie kwamen enkele zaken aan bod:

Edith: hoe verbinden we de disciplines? Eric: Zie IMBOR, we lopen voor, maar bouwen actief bruggen en doen proefprojecten en bieden onze expertise en voorbeeld aan. We kunnen technisch gezien vanuit het hoge semantische niveau het GWSW "platslaan", daardoor gegevensuitwisseling met andere domeinen geen probleem is. Hugo: Stichting RIONED probeert te voorkomen dat we te snel gaan en ook dat de stip op de horizon te ver weg ligt, zodat niemand erin meegaat.

Jan-Maarten: Probeer leveranciers in een zo vroeg mogelijk stadium te bedienen, want we willen snel in kunnen haken op ontwikkelingen. Betrek ons in werkgroepen, in proefprojecten, in testfasen. Wacht niet tot formele vaststelling.

Frank: Hoe haken we aan bij andere landelijke voorzieningen zoals Kadaster en Inspire? Eric: Technisch is het IMKL2015 afgestemd met het GWSW doordat het IMSW 1-op-1 opgenomen is. Deel van de verkennende studie naar centrale dataontsluiting zal zijn hoe de partijen in omringende domeinen (zoals Kadaster, HWH, IHW, LV-BGT, CROW, SBRCURNET) staan tegenover linked data (graph databases), zodat naadloze aansluiting gaat plaatsvinden. Hugo: Als lid van het Kabels & Leidingen-overleg merk ik daar, waar veel aandacht zit op voorkomen graafschade, dat ook die centrale gegevensvoorziening gewenst is. Feitelijk komt er bij het Kadaster vanwege de Inspire-richtlijn een centrale voorziening van liggingsgegevens van kabels en leidingen.

3. (13.00) Input voor verdere ontwikkeling, implementatie en gebruik [Hugo Gastkemper]
Besproken zijn de vragen:
- Hoe ver bent u met de implementatie in uw producten?
 - Hoe bevordert u de vraag en het gebruik bij uw klanten?
 - Welke belemmeringen ervaart u bij implementatie en gebruik?
 - Wat verwacht u hierbij van Stichting RIONED?

De diverse leveranciers lichten kort toe hoe ver zij zijn om GWSW 1.3 in hun producten te verwerken. Iedereen is (vrijwel) klaar voor RibX-uitwisseling. Voor OroX is het beeld diffuser. Inspectiesoftware zal dat voorlopig niet adopteren, de beheerpakketten kiezen verschillende tempo's voor implementeren ervan, mede afhankelijk van de klantvraag.

Stichting RIONED gaat RibX komende maanden actief bij de gemeenten introduceren. Scannen van Tendered en reageren op uitvragen is één van de acties die al loopt. Er komt een handreiking "hoe kan een gemeente aan de slag met RibX en wat kun je ermee?" en een informatieve animatie, uiterlijk tijdens de Kennisdag beschikbaar. Ook zal RIONED dan een informatiebrief sturen aan alle gemeenten om aan te moedigen het RibX te gaan gebruiken voor inspectie en reiniging, en om duidelijk te maken welke inspanningen dat van gemeenten vraagt.

Komende tijd zal een grijs gebied bestaan waarin gemeenten al dan niet de overstap naar RibX maken, maar daar ook nog niet altijd op alle manieren klaar voor zijn. Ondersteuning vanuit de leveranciers is dan erg belangrijk, om te voorkomen dat veel partijen toch steeds teruggrijpen op SUF-RIB. Tim meldt dat dit helaas soms al problemen geeft bij oplevering van projecten. Jan-Maarten reageert dat zo'n overgang energie kost, maar dat we vanwege de mooie mogelijkheden van het RibX nu ook moeten doorbijten. Edith: De NEN3399 schrijft het RibX-protocol gewoon voor, dus de introductie zou vlot moeten kunnen gaan. Hendrik: Nieuwe RibX is super, geeft impuls aan projecten. Reinigen is de goede toevoeging.

We spreken enige tijd over de onduidelijkheid over NEN-EN 13508-2 versus NEN 3399. Het RibX-document bevat de specificatie en is en blijft daarmee de basis voor software-ontwikkeling. In het document is de verhouding EN/NEN/extra's uitgeschreven. Het document wordt komende maanden aangescherpt daar waar extra toelichting nodig blijkt te zijn. Het RibX zelf verandert er niet door.

Edith: Komt er een nieuwe NEN3399? Eric/Hugo: Die discussie hoort bij NEN. Brede onvrede over NEN 3399 zou aanleiding kunnen zijn voor versnelde actualisatie, maar dat vraagt een zorgvuldige proces en een aangepaste NEN 3399 zal vermoedelijk pas over enkele jaren beschikbaar komen.

Tim: De instructie van Inspecteurs is conform NEN3339, en dat wijkt af van RibX-document. Zou RIONED kunnen regelen dat dit in de cursussen goed behandeld gaat worden?

Hendrik: Snelheid en acceptatie introductie hangt vooral af van applicatie-leveranciers. Probleem van verstokte SUF-RIB gebruikers wordt overschat, de overgang gaat soepel lukken.

Alex: Ervaart iemand dat RibX voor reiniging wrijving geeft met BRL, m.n. juridisch (tonnages, afrekening)? Niemand herkent dat. Eric is er achteraan gegaan, nog zonder reactie van het betreffende bedrijf.

Alex: In het RibX nog wel scherp zetten voor wat betreft reinigen. Nu nog niet op orde. Eric: Wordt wijzigingsvoorstel, te bespreken in RIB-werkgroep. Alex/Hendrik: Op korte termijn nodig om Rib voor reiniging te kunnen gebruiken. Eric: als dit geen invloed heeft op Rioolinspectie, wellicht is dan deze wijziging op korte termijn mogelijk. [Actie Eric]

Hendrik: Ook OroX werkt trouwens geweldig. Recent bij gemeente Putten kon hij op die manier data van Obsurv heel soepel overhalen naar Kikker.

Frank: In oktober GBI-versie met RibX, in volgende versie (voorjaar 2017) ook OroX.

Frank Jan: Gisib met RibX beschikbaar, OroX-uitwisseling nog niet, we wachten op sterke klantvraag.

Hendrik: Kikker met RibX en OroX beschikbaar. Bepleit OroX ook voor IMBOR in te zetten, anders krijgen we een zwakke positie. RIONED neemt dat mee naar CROW.

Ernst: In de volgende Obsurv-versie worden RibX en OroX ondersteund. Eind dit jaar levering.

GWSW-HYD

Frank: Wat doen de leveranciers van hydraulische rekensoftware (Deltares, Innovyze)? Kees: Hier voor Sobek ter oriëntatie. Nog onvoldoende bekend met het OroX formaat, het csv-formaat is wel bekend. Katrin: Idem voor Infoworks. We verdiepen ons graag (samen met het GWSW-projectteam) in het OroX. Op basis van het voorbeeld-csv van GWSW-HYD zou introductie van het csv eenvoudig moeten zijn. OroX vraagt nadere studie.

Katrin: Wanneer komt GWSW-Hyd? Eric: Beoogd mei 2017. De csv-versie was een eerste verkenning, nog niet implementeren. Het projectteam gaat een voorbeeld-OroX voor Hyd maken.

Frank: Zou jammer zijn als een csv-formaat voor HYD wordt geïntroduceerd. Anderen beamen dat.

Inbedding GWSW via bestuurakkoord/normen/pas-toe-of-leg-uit

Hugo: Volgend jaar nieuw Bestuursakkoord Water, inzet RIONED daarbij is effectief gegevensbeheer. Met ministerie/VNG/Unie van Waterschappen/IPO/Vewin tot (bereidheid tot) standaardisatie en uitwisseling van gegevens komen, en die standaardisatie als thema opnemen in het bestuursakkoord.

Edith: Mogelijk dat via normalisatie/NEN ook gebruik van (delen van) GWSW formeel te maken is.

Ernst: En via Geonovum, alhoewel IMBOR teveel IMGeo is en te weinig vakgebied. Weet niet of CROW via IMBOR meer inhoud inbrengt in IMGeo.

Matthé: Pas-toe-of-leg-uit is dan ook in beeld. Frank betwijfelt de toegevoegde waarde daarvan. Hugo: Gaat om erkenning van standaard en vakgebied, richting gemeenten en andere domeinen.

4. (13.30) RIONED Studiedag Gegevensbeheer en uw bijdrage daaraan [Eric Oosterom]

Te bespreken:

- a. Wilt u uw klanten en anderen informeren over uw GWSW implementatie en de toegevoegde waarde die dat biedt?
- b. Gaat u uw klanten uitnodigen deel te nemen aan de studiedag op 10 januari 2017?

Bijlage hierbij: "Opzet programma studiedag 10 januari 2017"

De notitie leidde niet tot vragen. Hugo: We willen veel ruimte bieden voor leverancier-klant contacten rond het GWSW.

VRAAG: Wie wil een presentatie geven en wie doet mee aan de bedrijvenmarkt? Meld u aan. Principe-aanmelding voor het geven van een bedrijfspresentatie uiterlijk 1 november a.s. [Actie allen]

5. (13.50) Governance van de GWSW standaard - beheerorganisatie, versiebeheer/ wijzigingsprocedure, leverancieroverleg [Lars Paardekooper & Eric Oosterom]

Te bespreken:

- a. Heeft u verbetertips voor de huidige conceptversie van het governance-document?
- b. Moet het leverancieroverleg herhaald worden? Wat, hoe en met wie?

Bijlage hierbij: "Organisatie en procedures beheer en ontwikkeling GWSW"

Lars: Op verzoek van Stichting RIONED is een Organisatie- en Beheerdocument opgesteld. Versie 0.8 concept wordt nu getoetst. Alle verbeteringsuggesties en vragen van de leveranciers zijn welkom.

Inbreng gemeenten

Frank: Ik mis de inbreng van onze klanten / de gemeenten. Eric: Via de werkgroepen, en het gebruikersoverleg en via hun afgevaardigden in het strategisch overleg wordt dat geborgd. Document moet nog bij gemeenten getoetst worden. Hugo: Die gemeentelijke betrokkenen zijn wel de voorlopers. De (on)bewust onbekwame klanten zouden weinig toevoegen. Edith: Leveranciers hebben het overzicht, klanten spreken alleen voor de eigen situatie. Hugo: Leveranciers mede daarom actief betrokken, omdat zij een doorsnee van de klanten vertegenwoordigen (niet de 20% voorlopers). Frank: Gebruikersoverleggen GBI en Obsurv erbij betrekken? Ook daar wel de actieve, vooroplopende gemeenten, maar wel met voelsprietten naar en invloed op bulk van de gemeenten.

Vaststelling versus inwerkingtreding

Ernst: Als Sweco zullen we de RIONED lijn volgen en adviseren. Wel behoefte aan een heldere vaststellingmoment en inwerkingtredingsmoment voor nieuwe ontwikkelingen. Bij IMKL/KLIC is dat proces duidelijk. Momenten samen met leveranciers vaststellen. Hugo: Die datum-momenten moeten erbij in dit document, daarnaast principe-afspraken voor kleinere wijzigingen nodig. Edith: Bij grote wijzigingen meer tijd nodig tussen vaststelling en inwerkingtreding. Eric: In de toekomstige wijzigingsvoorstellen zullen uitvoeringsorganisatie en werkgroepen een advies doen voor vaststellingsdatum en datum van inwerkingtreding, gebaseerd op impact en benodigde implementatietijd. Bovendien kan een releasekalender rust en duidelijkheid geven. In document toevoegen. Edith: Grote aanpassingen aan software niet vaker dan 1 keer per 10 jaar. Jan Maarten: Dan haken voorlopers af en gaan zelf dingen bedenken. Eric: Die termijn is zelfs voor grote aanpassingen niet realistisch.

Invloed leveranciers

Jan Maarten: Hoe loopt besluitvorming? Lars: Zie organogram, leveranciers geven advies, strategisch overleg programmeert. Eric: Namens de leveranciers zit iemand in dat strategisch overleg. Potentiële kandidaten kunnen bij Eric gemeld worden. [Actie: Allen]

Hugo: De leveranciers hebben invloed, maar geen besluitvormingsverantwoordelijkheid. Als er niet wordt geluisterd naar redelijke opvattingen, ontstaat als vanzelf weerstand. Zo werkt RIONED in alles: we navigeren op signalen, op waar energie zit, en op weerstanden.

Kosten van wijzigingen voor leveranciers

Hugo: wat zijn de softwarekosten bij wijzigingen? Wat kost de introductie van RibX?

Alex: bij inspectiesoftware hakt het er hard in, mede omdat Rioscoop grondig op de schop genomen is. Die kosten zijn niet via het onderhoud te verhalen.

Tim: IBAK komt met een nieuwe module, ... euro per licentie. Moet zichzelf bekostigen.

Katrin: Infoworks aanpassen op GWSW-Hyd kan aparte module worden, in principe uit regulier onderhoud.

Edwin: Als het nieuwe producten oplevert, dan komen we als gebruikend bedrijf over die kosten heen, omdat onder de streep genoeg overblijft. Meerwaarde is dus gewenst.

Aris: Jaarlijks onderhoud van beheerpakket Castor wordt betaald. Major update kan te duur zijn, dan moet het belang aangetoond worden om extra kosten bij de klant in rekening te kunnen brengen.

Frank Jan: Een lastig parket, weegt de software-investering op tegen het perspectief?

Marinus: Investering RibX voor inspectiesoftware veel hoger dan beheersystemen.

Hugo: In het algemeen: laat het RIONED weten als klanten meerwaarde niet inzien. RIONED ondersteunt graag.

Leverancieroverleg

Hugo: Suggesties over de invulling en samenstelling van het Leverancieroverleg en over de vertegenwoordiger naar het strategisch overleg ontvangen wij graag. [Actie: Allen]

In het voorjaar volgt een volgend leverancieroverleg. Zeker in de beginperiode is een zekere regelmaat nodig om wederzijds voeling te krijgen en houden en te kunnen reageren op signalen. Ook tussentijds verwelkomt Stichting RIONED elk signaal en vraag.

Hugo: Nadere feedback op het governance-document is meer dan welkom. Graag inzenden uiterlijk 28 oktober 2016 via gws@rioned.org. [Actie: Allen]

6. (14.20) Rondvraag en sluiting

[Hugo Gastkemper]

Geen vragen. Hugo bedankt de aanwezigen voor een open en constructief gesprek.

Acties	Wie
De sheets bijvoegen bij verslag.	Eric/RIONED
RibX aanscherpen voor reinigen.	Eric/RIONED
Potentiële kandidaten die leveranciers in strategisch overleg vertegenwoordigen, melden via gsw@rioned.org .	Allen
Feedback op governance-document tot 28 oktober via gsw@rioned.org .	Allen
Wie wil presentatie geven en meedoen aan bedrijvenmarkt op 10 januari a.s.? Principe-aanmelding via gsw@rioned.org uiterlijk 1 november.	Allen
Suggesties over invulling en samenstelling Leverancieroverleg	Allen
Datumprikker volgend leverancieroverleg februari/maart 2017	Eric/RIONED